

De familie BRACKX te Dudzele

Dirk Pieters

August BRACKX, geboren te Stene op 10/03/1845, huwde te Dudzele op 21 april 1876 met de Dudzeelse Mathilde CASIER (° 26/02/1850). Hij vestigde zich als zinkbewerker-blikslager in de toenmalige Dorpsstraat of Kerkstraat, nu Sint-Lenardsstraat te Dudzele. Toen de fiets op het einde van de 19e eeuw overal in Vlaanderen zijn intrede deed, werd hij meteen één van de eerste 'velomakers' van het dorp.

Het gezin werd verrijkt met niet minder dan 9 kinderen:

LOUIS (° 18/11/1878 - + 19/12/1878) werd amper 1 maand oud

CHARLES (° 30/09/1879 - + 25/05/1940), huwde met Alida VERLEYE

LEOPOLD (° 09/02/1881 - + 01/02/1939) huwde met Josephine DE BRAUWER

VENANTIUS (° 29/04/1882 - + 01/02/1939) : bleef ongehuwd

EUPHRASIA (° 20/09/1883 - + 05/06/1937) huwde met Seraphin SMISSAERT

FLAVIE (° 08/02/1885 - + 23/06/1965) huwde met Kamiel VANHOVE

ALPHONSE (° 20/02/1887 - + 09/12/1907) ongehuwd

CAMIEL (° 25/04/1888 - + 02/07/1977) huwde met Marie VAN DEURSEN

IRMA (° 25/10/1890 - + 09/08/1965) / bleef ongehuwd

Een grafmonument voor de familie werd opgericht op het kerkhof van Dudzele. Het werd vakkundig met stadssubsidies gerestaureerd door toedoen van de stedelijke graftekencommissie. U kunt het nog steeds bewonderen tussen andere prachtig gerestaureerde graftekens, sectie B 51, rechts van de ingang van de kerk.

*Grafmonument van de
familie Brackx*

Toen vader August overleed op 24/02/1897 op de leeftijd van 51 jaar, bleef zijn weduwe Mathilde Casier de handel draaiende houden met haar zoons en dochters. Moeder Mathilde bleef dan te Dudzele met Venance (Venantius) en Alphonse en dochters Euphrasie, Flavie en Irma de winkel van huishoudartikels annex werkplaats voor zinkbewerking en fietsen open houden. Camiel vestigde zich later te Westkapelle als fietsenmaker-zinkbewerker en huwde er met Marie Van Deursen (°25/10/1893 - + 10/11/1980). Flavie huwde in 1908 met Kamiel Vanhove en Leopold huwde in 1910 met Josephine Debrauwer.

Zij werden veelvuldig afgebeeld op prentkaarten zoals hieronder bij het begin van de huidige Zwaanhofstraat, toen nog Lisseweegse Steenweg geheten. Er staan niet minder dan vijf fietsende leden van het gezin August Brackx op. Helemaal rechts herkent men Flavie Brackx.

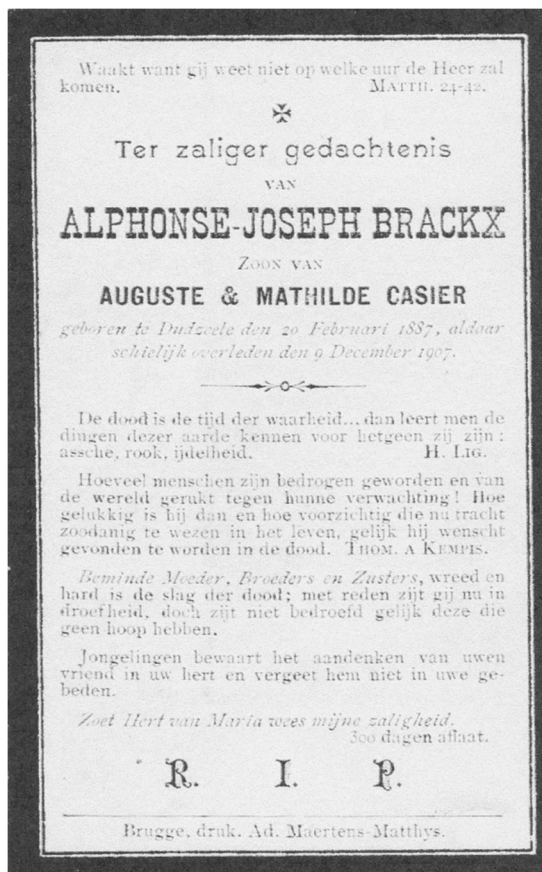

Tien jaar na het heengaan van haar man August sloeg het noodlot opnieuw toe voor Mathilde en haar gezin. Alphonse, de op één na jongste zoon, een fervent fietser, testte zijn nieuwe koersfiets met een vriend. "Om ter rapst" was toen ook het devies voor deze jongemannen en zij gingen de uitdaging aan. Van in de Kerkstraat startten zijn hun wedstrijd op die bewuste maandag 9 december 1907. Zij raceten de Damse Steenweg op richting Damme maar bij het uitkomen aan het einde van de bocht halfweg de steenweg, verloor Alphonse de controle over zijn "vélocipède". Zijn voorvork brak en hij viel hard neer met zijn hoofd op de gladde kasseistenen. Toegesnelde omstanders brachten hem ter verzorging binnen in de nabijgelegen herberg 'In den Arend'. Enkele uren later echter overleed de 20-jarige Alphonse aan zijn verwondingen. De familie Brackx was terug in diepe rouw.

Een schrikkelijk ongeluk.

Een schrikkelijk ongeluk is maandag rond den middag voorgevallen, op den steenweg van Dudzele naar Damme. Twee jongelingen van eerst genoemde gemeente deden een toertje per velo. Naar het schijnt wilden zij om ter snelst tijden; een hunner Alfons Brackx genaamd, 18 jaar oud, reed voortuit, toen zijn voorwiel eensklaps uitgleed op de gladde kasseien. De wielrijder werd met geweld, het hoofd vooruit, op de straatsteenen geslingerd en in deerniswekkenden toestand opgenomen. Men heeft den ongelukkige in eene naburige herberg gedragen waar hij de noodige geneeskundige zorgen ontving. Daar hij tot het bewustzijn niet terugkwam, kon hem slechts de H. Olie toegediend worden. De arme jongeling is twee uren later overleden.

*Artikel uit het Burgerwelzijn van
woensdag 11 december 1907*

STAAKKAPELLETJE Alfons BRACKX – 1907

Chronologie

1908

De broers Venance en Camiel Brackx, beiden zinkbewerders, bouwden een staakkapel in hout verstevigd met zink boven- en onderaan, voor hun geliefde broer Alphonse. Zij plaatsten het aandenken op de plaats van het ongeval langs de Damse Steenweg. Binnen de behuizing staat een Mariabeeldje met langs weerszijden een houten kaarsje afgewerkt met een koperen vlammetje.

1986

Het kapelletje wordt beschadigd en het Mariabeeldje is verdwenen.

1992

De familie Brackx-Floré herstelt het kapelletje en zet er een nieuw Mariabeeldje in. De her-inwijding gebeurt door de toenmalige pastoor Gaspard Laleman met een kleine processie n.a.v. de Kruisdagen op de dinsdag voor Pinsteren.

1993

Een goed jaar later wordt de gietijzeren staaf door maaiwerken in de graskant neergehaald en de behuizing komt in de gracht terecht. Dr. Hubert Floré neemt het kapelletje mee naar huis. Het beeld, de kandelaars en een ruitje zijn stuk.

2016

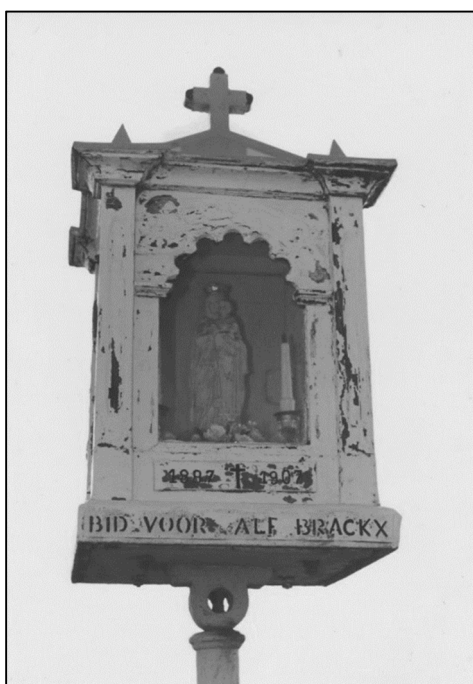
Hubert Floré is de zoon van Palmyre Brackx en Etienne Floré. Palmyre is de dochter van Leopold Brackx, een broer van Alphonse Brackx. Hubert brengt het kapelletje naar Dudzele en overhandigt het aan de vzw Heemkring Dudzele t.g.v. de Erfgoeddag 2016.

2017

De Heemkring Dudzele neemt contact op met de vzw Brugge Mariastad en de schenker en een eerste overlegmoment had plaats op vrijdag 27 januari 2017. De plannen worden gemaakt om het kapelletje zo goed mogelijk te herstellen in zijn oorspronkelijke staat en het terug te plaatsen op de historisch correcte plaats.

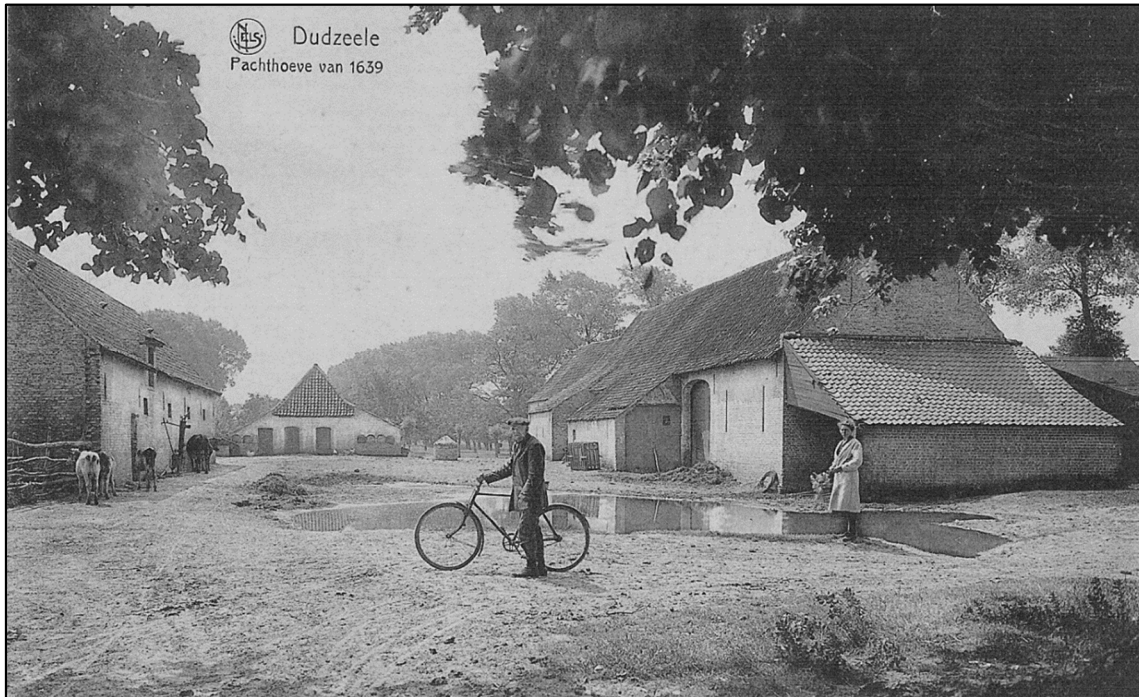
2018

Na vele contacten te hebben gehad met de bevoegde instanties, werd beslist om de datum van zondag 9 december 2018 te weerhouden om het staakkapelletje terug te plaatsen. De Heemkring Dudzele nam het initiatief om samen met de vzw Brugge Mariastad dit kapelletje in ere te herstellen. Karl Cools deed het ambachtelijk werk in de "oude smisse" te Dudzele en Liset Wyckmans zorgde voor de 'finishing touch' samen met Christiane Willems. Pastoor Garmino Bohez zegende tenslotte het Mariabeeldje in tijdens een korte plechtigheid.

Toestand van het kapelletje in 1982

De jongste dochter Irma bleef ongehuwd en velen kennen haar wellicht nog als verkoopster van snoepgoed (spekken) maar ook als uitgeefster van Dudzeelse postkaarten (prentbiefkaarten). Zij staat dan ook meermaals afgebeeld op deze zichtkaarten van de firma Nels in de jaren '30. Hier ziet u ze rechts op het erf van het Schottenhof met één van de broers Vanhulle, de toenmalige pachters.

Irma stierf op 9 augustus 1965. Dit was meteen het einde van dit nostalgische spekkenwinkeltje in de Dudzeelse Kerkstraat en de familie Brackx te Dudzele.

Toestand in 2018 na restauratie

Bibliografie en bronnen:

- M. Coornaert, "Dudzele en Sint Lenaart" 1985
- P. Danneels en J. Ballegeer, "Dudzele in oude postkaarten" 1981
- J. Ballegeer "Gids voor de Zwinstreek" 1984 (*zie nota*)
- Archief Heemkring Dudzele vzw en persoonlijk archief Dirk Pieters
- Burgerwelzijn van 11/12/1907
- Stamboom Brackx 1665-1995, M. Billiouw 1995

NB: J. Ballegeer spreekt van een motorongeval wat niet correct is.